

TOT DE KORINTHIERS II

43

- 1.1. Paulus afgezondene van Christus Jezus door de wil van god en Timotheüs de broeder aan de geroepenschap van de god die geschiedt in Korinthe met de heiligen, allen die zijn in geheel Achaia. κ-0
2. Goede-gunst* voor jullie en vrede vandaan-van god omvamende¹ van ons en van machtiger Jezus Christus. * Hebr. ChèSèD zie I Cor.1:2
3. Ingezegend de god en omvamende van de machtiger van ons Jezus Christus, de omvamende van de barmhartigheden* κ-1
- en god van alle toeroeping²
4. die toeroept ons bij alle beënging* om ons te bekrachtigen die in alle beënging zijn door de toeroeping waarmee wij zelf toegeroepen worden door de god; * Hebr. TsàR
5. dat zoals te over zijn de lijdensaandoeningen van de Christus op ons, zo is door de Christus te over ook de toeroeping van ons. Zie Ps.34:20
6. Hetzij wij beëngd worden, om³ onze toeroeping en bevrijding (is't); hetzij wij toegeroepen worden, om onze toeroeping (is't) die inwerkt op het blijven bij dezelfde lijdensaandoeningen, waaraan ook wij lijden.
7. En onze hoop (is) verzekerd bovenover ons, die er kennis van hebben, dat zoals jullie bondgenoten zijn in de lijdensaandoeningen, dat ook (zijn) in de toeroeping.
8. Want wij willen niet, dat jullie onbekend zijn, zusterbroeders, omtrent onze beëngdheid, die geschiedde in Azië, omdat wij naar het boven alles uitkomende boven (de) kracht zwaar belast werden, zodat wij uitwegloos werden ook van leven.
9. Maar zelf hebben wij in deze dingen de veroordeling van het sterven gehad, opdat wij niet als vertrouwenden zouden geschieden op dezelfde dingen, maar op de god die doet opstaan

¹ Zie I Cor.1:3 en bij 'omvamende' in de woordenlijst. Meestal wordt hier 'vader' vertaald.

² Het Griekse woord 'parakaleoo' en paraklèsis' wordt meestal met 'troosten' en 'troost' vertaald, maar in het Griekse woord staat het woord 'roepen' centraal. In de vertaling van de LXX komt het niet voor.. Het Hebr. woord voor 'troost zoeken', NáChàM, wordt daar met andere Griekse woorden vertaald.

³ Gr.huper + genitivus, d.w.z. 'boven over heen' > 'om'.

de lijfdoden*⁴,

10. die uit zo'n verstrekkend sterven
ons gered heeft en zal redden,
op wie wij gehoopt hebben,
dat hij ook verder zal redden,

11. opdat ook jullie mede samen werken
om ons in de noodvraag,
opdat vanuit vele vertegenwoordigingen*
de aan ons (verleende) goedgunstigheid*⁵
door velen wordt dank-gezegend om ons.

*Gr. nekroi

*Gr. prosoopon=Hebr. PáNíeJM

*Gr. Charisma=Hebr. ChèSèD

12. Want het pralen van ons geschiedt hierin,
het getuigenis van de medewetendheid van ons,
dat wij in de heiligheid en oordeelhelderheid
van God, niet in wijsheid (die) vleselijk(is),
maar in de gratiëring van God, verkeerden
in het wereldruim, te over echter bij jullie.

13. niet immers wat anders schrijven wij jullie
dan wat jullie oplezen⁶ of ook volkènnen.

14. Ik hoop echter, dat jullie tot de-al-afheid⁷
zullen volkènnen, zoals jullie ons ook
volkènnen ten dele, omdat wij als de praal
van jullie geschieden, zoals ook jullie
als de onze op de dag van de machtiger onzes
Jezus.

15. En met dit vertrouwen besloot ik tevoren
naar jullie toe te komen, opdat jullie een tweede
gratiëring zouden hebben,

16. en door toedoen van jullie door te komen
naar Macedonië, en wederom vandaan
van Macedonië te komen naar jullie toe
en om door jullie voor-gestuurd te worden
naar Judea.

17. Dit besluitende, hebben wij soms niet
van lichtzinnigheid gebruik gemaakt?
Of wat ik besluit, besluit ik naar het vlees,
opdat van mijn kant het ja ja

κ-2

⁴ Doodslivven of doodslivvigen.

⁵ Ter onderscheiding van Charis, dat eveneens het Hebr. ChèSèD kan weergeven.

⁶ Dit Griekse werkwoord wordt meestal met 'lezen' vertaald, maar letterlijk betekent het 'herkennen'. Herkennen is de basis van lezen. Het gaat dan altijd om hardop lezen: 'oplezen' dus. Ook het volgende woord heeft 'kennen' als basis. Kennen in de volle zin, zoals in het hebreeuwse werkwoord JáDàNg. In het Grieks is de samenhang te horen tussen het eerste 'herkennen' en het tweede 'volkènnen'. Die gaat in de vertaling nu verloren, maar wordt in deze voetnoot bewaard.

⁷ Het Griekse woord telos wordt meestal met einde vertaald. In de functie die dit woord o.a. hier heeft, is het Hebreeuwse KàLàL te herkennen en dat heeft niet alleen betrekking op het einde, maar ook op het volledig zijn; deze Hebreeuwse woordgroep wordt in TeNaKh vertaald met de Nederlandse combinatie al-af en die laten we daarom ook hier horen. Van daaruit moet ook het begrip 'voleinding', dat ook vaak als vertaling van het Griekse telos wordt gekozen, verstaan worden.

ook het nee nee (is)?

18. Maar getrouw (is) God, dat de inbreng van ons naar jullie niet geschiedt (als) ja en nee.

19. Want die van God de zoon Christus Jezus, de in jullie door ons aangekondigde, door mij en Silanus en Timotheüs, geschiedt niet (als) ja en nee,

20. maar ja in hem is geschied.

Want zovele beloften van God (er zijn), in hem (is) het ja.

Daarom (is) ook door hem het amen, voor God tot dunkzwaarte door ons.

21. Hij die verzekert ons met jullie tot Christus en ons zalft⁸ (is) God,

22. die jullie ook verzegelt en geeft de borg van de beluchter in de harten van jullie.

23. Maar ik als getuige, roep op God bij mijn lichaamziel*, dat ik medelijdend hebbend met jullie nog niet kwam naar Korinthe.

* Gr. psuchè = Hebr. NèPhèSh

24. Niet dat wij macht hebben over het vertrouwen van jullie, maar als medewerkenden geschieden van de vreugde; immers in het vertrouwen staan jullie.

2.1. Maar ik heb dit geoordeeld om niet weer in pijn naar jullie toe te komen.

2. Want als ik jullie pijnig, wie dan degene die mij vreugde geeft⁹, in die niet de gepijnigde van mijn kant?

3. En ik heb dit zelf geschreven, opdat ik niet komende pijn zou hebben van hen om wie het noodzakelijk is mij te verheugen, vertrouwen hebbend op jullie allen, dat mijn vreugde als die van jullie allen geschiedt.

4. Want vanuit veel beënging en rampzaligheid¹⁰ van het hart

⁸ Bij het Griekse werkwoord chrioo hoort het zelfstandig naamwoord christos. In de LXX zijn deze woorden de vertaling van de Hebreeuwse woorden MâShàCH en MáShiàCH, dat is het Griekse verbasterde tot Messias.

⁹ Het Griekse woord euphrainomai is in de LXX meestal de vertaling van het Hebreeuwse ShâMàCH, evenals het Griekse chairoo. In deze vertaling houden we beide woorden dicht bij het hebreuws en vertalen ze daarom beiden met zich verheugen.

¹⁰ Het Griekse woord sunochè komt verder alleen nog voor in Lc.21:25, waar het woord met 'ramp' vertaald kan worden. Deze vertaling berust erop, dat dit in de maar 4x voorkomende woord LXX de vertaling is van

heb ik jullie geschreven
 door vele tranen heen,
 niet opdat jullie gepijnigd werden,
 maar opdat jullie de minne
 zouden volkènnen, die ik te over
 heb naar jullie toe.

5. Indien immers iemand gepijnigd heeft,
 niet mij heeft hij gepijnigd,
 maar ten dele

- opdat ik geen zware last opleg -
 jullie allen.

6. Aan de maat is voor zo iemand
 deze omwaardering door de metgezellen*,

*Gr. plèsion=Hebr. RéàNg('naaste)

7. zodat daartegenover jullie meer gratiëren
 en toeroepen, dat niet hoe dan ook
 aan het te over aan pijn zo iemand
 zou verdrinken.

8. Daarom roep ik toe, dat jullie
 machtig maken aangaande hem minne.

9. Daartoe immers heb ik ook geschreven,
 opdat ik zou volkènnen het gewichtige
 van jullie, daar in alles jullie onderhorig
 geschieden.

10. Wie jullie iets gratiëren, ook ik;
 ook ik immers heb gratiëerd,
 indien ik iets gartiëer,
 door jullie in de vertegenwending
 van Christus,

11. opdat wij niet volledig vastgehouden worden
 door de lasteraar*; niet immers
 zijn wij met de gedachten van hem
 onvollkennend.

*Gr. satan = Hebr.: lasteraar.

44

12. Gekomen echter naar Troas
 voor de goednieuwsboodschap van de Christus,
 en toen de deur mij voor geopend werd
 in de machtiger,

κ-3

13. heb ik niet gehad een opduw
 in mijn beluchting,
 doordat ik niet vond Titus mijn broeder.
 maar weggezet door hen
 ben ik weggekomen naar Macedonië.

14. Gode dank die altijd doet triomferen ons
 in Christus en de geurlucht¹¹

MàTsóWR = beëndigheid en van ShòàA = ramp (het Joodse woord voor de grote vernietiging tijdens WO II, meestal maar tendentieus met het griekse woord holocaust = brandoffer aangeduid).

¹¹ Het Griekse woord osmè is in de LXX steevast de vertaling van het Hebreeuwse RieJCh en dat is het beste met 'lucht' in de zin van 'luchtje' te vertalen is, vergelijk de Nederlandse uitdrukking ergens de lucht van krijgen. Daarom hier als vertaling geurlucht.

van zijn volkennis tevoorschijn brengt
door ons op elke plaats,
15. omdat wij van Christus de welriekendheid
geschieden voor God in de bevrijden
en in de verlorenen geganen.

16. voor deze geurlucht* vandaan van
gestorvenheid naar gestorevneheid,
voor genen de geurlucht vandaan
van leven naar zeven.

*Gr. osmè=Hebr. RieJCH

En wie is tot deze dingen aan de maat?

17. Niet geschieden wij immers
als de vele marchandeerders met
de inbreng van God, maar
uit oordeelhelderheid, maar als uit God
voorgelegd aan*¹² God praten wij in Christus.

Gr. katenanti=Hebr. LàNèGèD

3.1. Gaan wij weer vooraan om onszelf
mede tot stand te brengen?

Wij gebruiken toch niet zoals sommigen
mede tot stand gebrachte zendbrieven
naar jullie toe of vandaan van jullie?

2. Als zendbrief van ons geschieden jullie,
ingeschreven in de harten van ons,
volkènd en herkend¹³ door alle menselijken,

3. van wie tevoorschijn is gekomen,
dat jullie geschieden als de zendbrief van
Christus, heerdienstbaar gemaakt door ons,
Ingeschreven niet met zwartsel, maar
Met de beluchting van God die leeft,
niet in **stenen borden***, maar in
harten (als) **vleselijke borden**¹⁴.

4. Zodaan vertrouwen hebben wij
door Christus op God.

5. Niet dat wij vanuit ons zelf aan de maat
geschieden om iets te berekenen
als uit ons zelf, maar ons aan de maat zijn
is vandaan van God, die ons aan de maat
maakt van heerdienaren van
een nieuwe instelling*¹⁵, niet van de schrijffletter,

*Gr. diathèkè=Hebr. BeRieJT

¹² Het gewone Grieks kent dit woord niet. Paulus heeft het ontleend aan de LXX waar het frequent gebruikt wordt en altijd als weergave van het Hebreeuwse (Là-)NèGèD.

¹³ Zie voetnoot bij Mc.2:25, waarom we niet met 'lezen' vertalen. De woordpsling zou bovendien hier dan verloren gaan in het Nederlands.

¹⁴ Met de woorden herinnert Paulus zich (en ons) bewoordingen in Ex.24:12, waar verteld wordt dat Mozes de stenen tafelen kreeg (maar in de LXX wordt niet over plaxeis gesproken, maar over puxia = palmhouten(bord), Spr.3:3, waar gesproken wordt over het opschrijven van liefde en trouw "op de tafel van het hart" (maar in de LXX ontbreken deze woorden), in Spr.7:3, waar het gaat over de geboden: "schrijf ze op de tafel van je hart" (maar hier gebruikt de LXX het woord 'platos' = breedte), Jer.31:##, waar God zegt dat hij zijn Torah in hun hart zal schrijven, Ez.11:19, waar gesproken wordt over een hart van steen, dat God uit Israël zal weg nemen en een hart van vlees dat hij zal geven, en tenslotte Ez.36:26 waar we vergelijkbare bewoordingen vinden. Paulus herinnert zich hier waarschijnlijk de Hebreeuwse teksten en vertaalt die a prima vista in het Grieks.

maar van de beluchting;
want de schrifletter vermoordt*
maar de beluchter maakt levend.

*Gr. apokteinoo=Hebr. HáRàG

7. Indien nu de heerdienst
van de gestorvenheid uitgebeeld¹⁶
in stenen geschiedenis is geworden
in dunkzwaarte*, zodat niet de kracht
hebben om te staren de stichtkinderen
van Israël naar de vertegenwending
van **Mozes** door de **dunkzwaarte**
van de vertegenwending van hem¹⁷

κ-4

*Gr. doxa=Hebr. KábÓWD

die onwerkzaam gemaakt is,
8. hoe zal niet nog meer de heerdienst
van de beluchting geschieden
in dunkzwaarte?

9. Indien immers de heerdienst
van de verordeling dunkzwaarte (is),
veel meer heeft te over de heerdienst
van de gerechtigheid aan dunkzwaarte.

10. Want ook **het van gewicht gemaakte**
is niet van gewicht gemaakt¹⁸
in dat deel wegens de overtreffende
dunkzwaarte.

11. Indien immers het onwerkzaam
gemaakte (er is) door dunkzwaarte,
veel meer (is) het blijvende
in dunkzwaarte.

12. Hebbende zodanige hoop,
maken wij van alle allesverwoording
gebruik,

13. en niet zoals **Mozes legde**
een hulle op zijn vertegenwending¹⁹,

¹⁵ Zie voor een uitvoerige toelichting: Bert van Kooij e.a. OP NAAR JHWH DIE VAN ISRAEL (over psalm 25) Maastricht 2007 blz. 173-196.

¹⁶ Grieks: entetupomenè, voltooid deelwoord van een werkwoord dat in het NT alleen hier voorkomt en in de LXX in Ex.36:29, in de Hebr. telling Ex.39:30. Kern van dit werkwoord is het woord ‘tupos’, dat het beste met ‘voorbeeld’ in de zin van ‘uitbeelding’ is te vertalen. Hier kiezen we daarom voor ‘uitbeelden’, al zou ‘inbeelden’, nl. in stenen, het Grieks letterlijk volgen. De Griekse tekst van de LXX spreekt in Ex.36:29 ook over entetupomena grammata, uit(in)gebeelde letters. De Hebreeuwse tekst (Ex.39:29) is letterlijk als volgt te vertalen (zie BAND I): “. . . en-voorts-schrijven-zij daarop een-inschrift inkrassingenvan een-zegel”.

¹⁷ Paulus gebruikt hier de bewoordingen van de Griekse tekst van Ex.34:30, maar citeert die niet letterlijk. De tekst van de LXX luidt a;s volgt: “EnAäron en alle ouderlingen van Israël zagen Mozes en van gewicht geworden was (dedoxasmenè) het aanzien van de kleur van zijn vertegenwending (prosoopon)”. De vertaling van de Hebreeuwse tekst luidt: “. . . en-kijk-hier verhoord-is het-vel-van de-vertegenwending-zijner...”.

Latere Griekse vertalingen (Theodotion en Aquila) vertalen ook ‘verhoord’. De (oudere)LXX probeert echter een betekenis te geven aan deze Hebreeuwse woorden, die ook niet Joden iets zegt. Paulus volgt de LXX hierin.

¹⁸ Hier gebruikt Paulus een woord uit de LXX in Ex.34:30, zie vorige voetnoot.

¹⁹ Hier gebruikt Paulus bewoordingen van de Griekse tekst van de LXX van Ex.34:34 en 35. Het ongebruikelijke Hebreeuwse woord daar, dat alleen maar daar voor komt en meestal met ‘sluier’ wordt vertaald, maar waarschijnlijk zoiets als ‘lokdoek’ omdat het afleidbaar is van een werkwoord SuWT, vertaalt de LXX met ‘kalumma’ en die vertaling volgt Paulus hier.

opdat niet zouden staren
de stichtkinderen van Israël
naar het -al-af-woorden van
van het onwerkzaam gemaakte.

14.maar vereelt werden
hun de beseffingen van hen.

Want tot de dag van vandaag
blijft dezelfde hulle
bij het oplezen van de oudtjidsse
zuivergang*, niet onthuld is,
dat die in Christus onwerkzaam is.

*Gr.diathèkè=Hebr.BeRieJT

15.Maar tot vandaag,
wanneer ook maar opgelezen wordt
Mozes ligt een hulle op hun hart.

**16.Wanneer echter ooit
het toegekeerd wordt tot
de machtiger, wordt rondom
weggepakt de hulle²⁰.**

17.De machtiger nu geschiedt
(als) beluchter; en waar
de beluchter van de machtiger,
(daar) ontslagenheid*.

*Gr.eleutheria=
[Hebr.ChàPh'ShieJ

18.Maar wij allen,
met onverhulde vertegenwending
de dunkzwaarte van de machtiger
in de spiegel ziende worden wij
in dezelfde beeltenis van gedaante*
veranderd vandaan van dunkzwaarte
tot dunkzwaarte, als vandaan van
de beluchting van de machtiger.

*Gr.metamorphose

4.1.Door dit, hebbende deze
heerdienst, zoals ons barmhartigheid
werd gedaan, krijgen wij het niet
te kwaad,

κ-5

2.maar wij hebben afgezegd
het verscholene van de schande,
niet voortschrijdend in slimmigheid*
en niet bedriegende in inbreng van God,
maar door het tevoorschijn brengen
van de waarachtigheid onszelf
samenplaatsend bij alle medewetendheid
van mensen voor de vertegenwending
van God.

*Gr.panourgia=Hebr.
[NgàRóWM

3.Maar indien ook geschiedt (als) een
verhulde de goednieuwsboodschap van ons,
geschiedt die verhuld in wie teloorgaan,

²⁰ Hier refereert Paulus aan Ex.34:34, waar verteld wordt dat Mozes de hulle (LXX: kalumma, Hebr.lokdoek) rondom weggepakte(LXX: peri-aireoo; Hebr.doen wijken) als hij (de tent) binnen om met JHWH te spreken.

in wie de God van deze wereldtijd blind gemaakt heeft de beseffen van de niet-vertrouwenden, om niet te laten stralen de verlichting van de goednieuwsboodschap van de dunkzwaarte van Christus, die geschiedt als beeltenis* van God.

45

5. Niet immers verkondigen wij onszelf maar Christus Jezus de machtiger en onszelf als heerdienaren van jullie door Jezus.

6. Omdat God, die gezegd heeft: “uit duisternis vandaan zal licht* als een toorts stralen”, degene is die als een toorts straalt in onze harten tot verlichting van de volkennis van de dunkzwaarte van God in de vertegenwending* van Christus.

7. Maar wij hebben deze voorraad in potlemen gereistukken, opdat het overtreffelijkheid^{21*} van de kracht geschiede van God en niet vandaan bij ons,

8. die in alles beëngd* worden maar niet benauwd, zonder uitweg*, maar niet uitwegloos*,

9. vervolgd, maar niet in de steek gelaten, neergeworpen, maar niet teleorgestaan,

10. altijd de lijfdodigheid* van Jezus in het zielelichaam* omdragend, opdat ook het leven van Jezus in ons zielelichaam tevoorschijn zou komen.

11. Altijd immers worden wij die leven tot sterven overgeleverd om Jezus, opdat ook het leven van Christus van Jezus te voorschijn zou komen in het sterven van ons vlees.

12. Zodat het sterven in ons inwerkt, maar het leven in jullie.

13. Hebbend echter dezelfde beluchting* van het vertrouwen, volgens het geschrevene:

*Gr. eikoon (ikoon)=Hebr. TsèLèM

*Gr. phoos=Hebr. AóWR

*Gr. prosoopon=Hebr. PáNieJM

κ-6

*Gr. huperbolè

*Gr. thliboöo=Hebr. TsáRàR

*Gr. a(=zonder)-poros (=uitweg)

*Gr. exaporos.

*Gr. nekroosis

*Gr. sooma = Hebr. NèPhèSh

* of beluchter.

²¹ Vergelijk ‘voortreffelijkheid’.

ik heb vertrouwd, daarom heb ik gepraat²²,
en ook wij vertrouwen, daarom ook
praten wij,

14. volkènnend, dat hij die heeft
doen opstaan de machtiger Jezus,
ook ons met Jezus doet opstaan
en staande zal houden samen met jullie.

15. Want dit alles (is) om jllie,
opdat de verveelvoudigde gratie
door de dankzegening van velen
te over zal worden tot dunkzwaarte
van God.

16. Daarom krijgen wij het niet te kwaad,
maar indien ook onze menselijkheid
in het buiten verdorven wordt,
die in ons binnenste wordt weer
vernieuwd voor dag en dag.

17. Want de accute lichtheid van de
beënging bewerkt volgens overtreffendheid
naar overtreffendheid een wereldlange
zware belasting van de dunkzwaarte
voor ons,

18. daar wij geen zicht houden op
de bekijkenbare (dingen), maar op de niet
bekijkbare; want de bekijkenbare zijn
per tijdvak* maar de niet bekijkenbare
wereldlang.

*Gr. pro-kairos

5.1. Wij volkènnen immers, dat
indien de aardse huisvesting* van ons
van de tent ontlost wordt,
wij een stichthuis* vandaan van God
hebben, een huisvesting
zonder handen gemaakt wereldlang
in de hemel.

*Gr. oikia

*Gr. oikodomè

2. En in deze immers kreunen wij,
verlangend met ons woonhuis*
vandaan van de hemel aangekleed
te worden,

*Gr. oiktèrion

3. en als we tenminste niet
als oefennaakten* die zich naar binnen
kleden²³ bevonden worden.

*Gr. gumnos

²² Deze woorden komen uit Psalm 116:10. In de LXX is dat Psalm 115:1 (hier wijken telling en indeling van de psalmen in de LXX volledig af vandie in de Hebreeuwse tekst) en daar staan dezelfde woorden als Paulus hier gebruikt. Deze hele Psalm 116 gaat over het thema van leven ondanks de dood. Dit vers luidt volledig (in een letterlijke vertaling uit het hebreuws, zie BAND III): *ik-vertrouw ja aan 't-spreken-ben-ik; ik: een-gebogene-ben ik machtig*. De letterlijke vertaling van de Griekse tekst in de LXX luidt: *ik heb vertrouwd, daarom heb ik gepraat; maar ik wordt neergebogen zeer*. De strekking van de Hebreeuwse tekst wijkt (enigszins) af van die van de Griekse tekst.

²³ Hier staat het Griekse 'endunomai' in de betekenis die ook in II Tim.3:6, vermomd binnen dringen.

4.Ook wij, immers geschiedende
in de tent, kreunen zwaar belast,
waarop wij niet willen
uitgekleed, maar aangekleed worden,
opdat opgedronken worde
het sterfelijke door het leven.

5.Maar hij die ons bewerkt heeft
daartoe (is)God, die aan ons geeft
de borg* van de beluchter(ing).

*Gr.arraboon=Hebr.NgàReBóWN

6.Altijd nu gerust zijnde
en volkènnend , dat wij,
binnenstaats wonend
in het zielelichaam, buitenstaats
wonen vandaan van de machtiger.

7.Want door vertrouwen
schrijden wij voort, niet door
inzicht²⁴.

8.Maar wij zijn gerust en het
dunkt ons goed meer buitenstaats
te wonen uit het zielelichaam
en binnenstaats te wonen
bij de machtiger.

9.Daarom ook hebben wij de waarde
lief, hetzij binnenstaats wonend
hetzij buitenstaats wonend,
goedgeschikt voor hem te geschieden.

10.Want het is noodzakelijk
dat wij allen tevoorschijn komen
voor het treeplankier van
de Christus, opdat ieder zorg draagt
voor de (dingen) door het zielelichaam,
die hij aan zaken gedaan heeft,
hetzij goed hetzij vals.

46

11.Volkènnend het ontzag voor de machtiger
overtuigen wij mensen en zijn wij voor God
tevoorschijn gekomen; maar ik hoop
ook de medewetens van jullie
tevoorschijn te zij gekomen.

12.Want niet geven wij aan onszelf plaats
samen met jullie, maar aandrang
gevend aan jullie tot bepraling
over ons, opdat jullie je houden
bij wie in vertegenwending pralen
en niet in het hart.

κ-7

13.Want hetzij wij buiten onszelf

²⁴ Hier staat het Griekse woord 'eidos', dat wij in het Nederlands kennen als 'idee'. In het NT is de basisbetekenis 'zicht' en dat wordt 'aanzicht/-zien' zoals bij Lucas of 'inzicht' zoals bij Paulus.

staan, (het is) voor God,
hetzij wij ons in acht nemen,
(het is) voor jullie.

14. Want de minne van Christus
houdt ons samen, die dit oordeel geven,
omdat een-één-enkele* voor allen
is gestorven, daarmee allen
gestorven zijn.

*Gr. eis=Hebr. AèChâD

15. En hij is voor allen gestorven,
opdat de levenden niet meer
voor zichzelf leven, maar voor hem
die voor allen is gestorven en
opgestaan*.

*Gr. pass. egeiroo=Hebr. Hiph. QuWM

16. Zodat wij vanaf nu niemand
volkènnen naar het vlees;
en indien wij al volkènd hebben
naar het vlees Christus,
maar nu volkènnen wij (zo)
niet meer.

17. Zodat indien iemand (is)
in Christus, (hij is) een nieuwe
schepping; de-vooraangane*²⁵ (dingen)
is komen over te steken* ,
zie er zijn geschied nieuwe (dingen).

*Gr. archaia = Hebr. QèDèM

*Gr. parerchomai=Hebr. NgáBàR

18. De al-afheid* (is) vandaanvan God
die teruggevangen²⁶ heeft ons
voor zichzelf door Christus en die
geeft aan ons de heerdienst van
de terugvang,

*Gr. ta panta = Hebr. HáKoL

19. opdat God geschiedde in Christus
(als)een die terugvangt de ordentelijkheid
voor zich zelf, niet toerekenend
aan hen hun afvalligheden,
en gelegd hebbend bij ons
de wordinbreng van de terugvang.

20. Vanwege Christus zijn wij
afgevaardigden* geworden alsof
God toeroept door ons;

*Gr. presbus = Hebr. TsieeJR.

²⁵ Het Griekse woord 'archaios' komt in de LXX weinig voor en is dan meestal de vertaling van het Hebreeuwse woord QèDèM, maar dat lijkt een ver-(ge-)legenheidsvertaling van de LXX. We houden hier de Griekse concordantie aan en vertalen daarom met 'het vooraangane'.

²⁶ Het Griekse werkwoord 'katallasso' wordt in het NT meestal vertaald met 'verzoenen', maar die vertaling brengt dit werkwoord (te) dicht bij hilaskomai, dat ook met verzoenen wordt vertaald. Dit laatste werkwoord is in de LXX de vertaling van het Hebreeuwse werkwoord KIPPÉR, dat eveneens met 'verzoenen' wordt vertaald, maar dat eigenlijk 'bedekken' betekent, nog beter: 'ergens iets tegen (aan) doen': wij vertalen dat werkwoord daarom met 'betegenen' en gebruiken die vertaling ook voor hilaskomai. Het hier gebruikte Griekse werkwoord heeft met 'veranderen' in de zin van 'vervangen' te maken, Gr. 'allasso'. Hier staat een samenstelling met het voorzetsel 'kata' = weer terug. Beide werkwoorden komen in de LXX slechts zeer zelden voor. Het gaat in dit werkwoord niet over 'verzoenen', en zeker niet in de betekenis, die geassocieerd wordt met de tempeldienst en met het offer. "Terug-vervangen" zou het beste zijn; 'terug-vangen' is duidelijker.

wij hebben 't nodig vanwege Christus, wordt teruggevangen voor God.

21. Hem die niet volkènt verwaarding, heeft hij vanwege ons verwaarding gemaakt, opdat wij zouden geschieden (als)rechtvaardigheid van God in hem.

6.1. Medewerkend roepen wij ook toe, dat jullie niet loos de gratie van God aannemen.

2. Hij zegt immers:

In het ontvankelijke tijdsgewricht* heb ik gehoord jou en op de dag van de bevrijding* hielp jou.²⁷**

Zie nu het tijdsgewricht wel-ontvangstbereid²⁸, zie nu de dag van de bevrijding.

3. In niets aan niemand gevende aanstoot, opdat niet geblameerd wordt de heerdienst*.

4. Maar in alles mede doen staande onszelf als heerdienaren van God, met veel erbij-blijven, in beëngingen*, in gedwongenheden, in benauwdheden, in treffers, in bewaringen,

5. in oninstelbaarheden, in arbeidsmoeiten, in slapeloosheden, in vasten;

6. in heiligheid, in volkennis, in grootmoedigheid, in bruikbaarheid, in beluchting heilig, in minne ongeveinsd, in inbreng* van waarachtigheid in de kracht van God;

7. door wapens van de gerechtigheid van rechter- en linkerzijden;

8. door dunkzwaarte en onwaarde, door slechtbepaatheid en goedbepaatheid,

9. als omgetuimelden en waarachtigen, als onvolkènden en goedvolkènden, als stervenden en zien wij leven²⁹

als onderrichten en niet gestorvenen³⁰;

10. als pijn hebbenden maar altijd vreugde hebbenden, als armen

*Gr. kairos= (hier)Hebr. NgéT = tij(d)

*Gr. sootèria=Hebr. JeShuWNgáH

[**Gr. boètheo=Hebr. NgáZàR

*Gr. diakonia=Hebr. NgáBhoDáH

*Gr. thlipsis=Hebr. TsàR

*Gr. logos=Hebr. DáBháR

²⁷ Paulus citeert hier Jes.49:8 volgens de Griekse tekst van de LXX. De letterlijke vertaling van de Hebreeuwse tekst (zie BAND II) luidt: *“in-de-tijd-van genadiging buig-ik-mij-toe-naar-jou, en-opde-dag-van bevrijding hepl-ik-jou”*.

²⁸ Nu gebruikt Paulus een ander woord en wel een woord dat vrijwel gelijkkluidend is met dat wat Lucas gebruikt in Lc.4:19 en 21; hij citeert Jezus dus hier.

²⁹ Paulus verwijst hier naar psalm 118:17, waar in de LXX (117:17) staat: *“niet zal ik sterven maar leven”*; de Hebreeuwse tekst luidt letterlijk vertaald (zie BAND III.2): *“niet ben-ik-aan 't-sterven ja-aan 't-leven-ben-ik”*.

³⁰ Paulus verwijst hier naar Psalm 118:18.

veel rijkdom hebbend, als niets hebbenden en alles vasthebbenden.

11. Onze mond ging open tegen jullie, Corinthiërs, ons hart heeft zich **wijd gemaakt**^{*31}.

*Gr. platunoo=Hebr. RáChàB

12. Niet hebben jullie 't benauwd met ons, maar jullie hebben 't benauwd met jullie moederschotigheden.

13. Maar hetzelfde tegenloos, als aan borelingen zeg ik 't, moeten wij maken ook jullie.

47

14. Geschiedt niet (als) andersbejukten voor niet-vertrouwenden; want wat hebben samen gerechtigheid* en ontwrichting*; of wat (is er aan) bondgenootschap voor licht met duisternis*?

*Gr. dikaiosunè = Hebr. TseDáQáH

*Gr. anomia= (vaak) Hebr. NgáWóWN

*Gr. skotos = Hebr. ChoShèK

15. En wat aan overeenstemming van Christus met Beliar³², of welk deel voor de getrouwe met de niet-vertrouwende?

16. En wat aan gezamenlijke instelling voor de tempel met de idolen? Want wij geschieden (las) de tempel van God de levende.

Zoals God sprak nl. dit:

Ik zal huizen* in hen en ik zal omschrijden, en ik zal geschieden (als)God van hen en zij zullen geschieden als volk van mij³³.

*Gr. enoikeo=Hebr. JáShàB(zitten)

17. Daarom

komt weg uit het midden van hen en grenst jullie af, zegt de machtiger, en betast* niet het besmette³⁴, en ik zal aannemen jullie**³⁵,

³¹ Hier refereert Paulus aan Psalm 119:32, in bewoordingen die ontleend zijn aan de Griekse tekst in de LXX (Ps. 118:32).

³² = Belial

³³ Paulus citeert hier Lev. 26:11 en 12, behalve een zinsnede. Voor vs 12 volgt hij de Griekse tekst van de LXX, alleen heeft Paulus 'zij' i.p.v. 'jullie'. Voor vs 11 volgt hij de Hebreeuwse tekst, waar (letterlijk – zie BAND I) staat: "En-voorts-ben-ik-aan 't-geven het-voortgewoon-mijner in-hetmidden-van-jullie" (de tweede verschelt citeert Paulus niet). In de LXX staat daarentegen in vs 11: "Ik zal stellen mijn instelling (diathèkè = BeRieJT = zuivergang) bij jullie".

³⁴ Paulus citeert hier Jes. 52:11. Hij volgt daarbij in grote lijnen de Griekse tekst van de LXX, al keert hij de versdelen om. De letterlijke vertaling van de Hebreeuwse tekst (zie BAND II) luidt: "Wijkt wijkt trekt-uit vandaan-van-daar, besmets niet-aan 't-betasten; trekt-uit vandaan-van-hetmidden-harer zuivert-je". Paulus zal zeker ook aan Jer. 51:45 gedacht hebben.

18.en ik zal geschieden voor jullie tot omvamide*³⁶ en jullie zullen geschieden voor mij tot stichtzonen³⁷ en stichtdochters, zegt de machtiger de al-af-sterke*³⁸.

*Gr.pater=Hebr.AàBh

7.1.Hebbende nu deze beloften, beminden, moeten wij ons reinigen vandaan van alle vuiligheid van vlees en van beluchting, al-af doende zijn de heiliging in ontzag voor God.

2.Wijkt uiteen voor ons: niemand hebben wij onrechtmatig behandeld, niemand hebben wij verdorven, bij niemand zijn wij meerhebberig geweest.

3.Ter veroordeling zeg ik't niet: tevoren heb ik immers gezegd, dat jullie in onze harten geschieden tot samen lijden en samen leven.

4.Bij mij (is) veel allesverwoording tot jullie; bij mij veel bepraling over jullie; ik ben volledig geweest in toeroeping, ik ben meer dan te over geweest in vreugde bij alle beëngdheid van jullie.

5.En immers toen wij gekomen zijn naar Macedonië heeft geen opduwsteun gehad ons vlees, maar in alle beëngdheid (waren wij): van buiten door twist en van binnen door ontzag.

6.Maar die toeroept de gebogenen*, God, riep ons toe met het present stellen van Titus.

*Gr.tapeinos = (hier) Hebr.NgæNieJ

7.Maar niet bij afzondering³⁹ met zijn present-zijn, maar ook met de toeroeping waardoor hij werd toegeroepen bij jullie, boodschappend aan ons jullie verlangen, jullie bitterheid*, jullie ijver omtrent mij, zodat ik mij te meer verheugde.

*Gr.odurmos = Hebr.Tàm'RuWR

³⁵ Deze paar woorden ontleent Paulus aan de Griekse tekst van Ez.20:34, waar de terugkeer uit de diaspora wordt aangekondigd. De Hebreeuwse tekst van Ezechiël gebruikt i.p.v. het woord 'aannemen' een woord dat 'verzamelen' betekent.

³⁶ Deze tekst staat in II Sam.7:14, waar de profeet Nathan tot David spreekt, als hij met de bouw van de tempel in Jeruzalem wil beginnen. De Griekse tekst volgt hier de Hebreeuwse op de voet. In Jer.31:9 worden vergelijkbare woorden over Israël uitgesproken.

³⁷ Deze woorden verwijzen naar Jes.43:6, maar ook naar Hos.1:10 (Hebr.telling 2:1).

³⁸ Deze woorden vinden we ook in Openb.11:17.

³⁹ Griekse woord is monos: bij afzondering = uitsluitend.

8. Omdat als ik al pijn gedaan heb jullie in de zendbrief, ik niet van belang verander; hoewel ik ook wel van belang verander, kijk ik toe, dat deze zendbrief, zij het ook voor een uur, jullie pijn gedaan heeft;

9. nu verheug ik mij, niet omdat jullie pijn hadden, maar omdat jullie pijn hadden tot besefverandering. Jullie hadden immers pijn om God, opdat in niets beboet* werden vandaan van ons.

*Gr.zèmeoo = Hebr.NgáNàSh

10. Want de pijn om God bewerkt tot bevrijding een besefverandering die niet in een ander belang verandert.

11. Zie immers dit, dat dit pijn gehad hebben om God een zodanige vlijt bij jullie bewerkte, maar ook een sprekend ervoor opnemen, maar ook ergernis, maar ook ontzag, maar ook verlangen, maar ook ijver, maar ook berechting. In alles brachten jullie tot stand jezelf om (als) gelouterden te geschieden voor de inbrengzaak*.

*Gr.pragma = (ook) Hebr,DáBáR

12. En indien dus ik geschreven heb aan jullie, dan niet wegens de schendende* en niet wegens de geschondene, maar wegens het tevoorschijn komen van jullie vlijt voor ons bij jullie voor de vertegenwending van God. Daardoor werden wij toegereopen.

*Gr.adikeoo=Hebr.RáShàNg

13. En bij onze toegeroepenheid hebben wij te over nog meer ons verheugd bij de vreugde van Titus, omdat ruststop neemt Zijn beluchting vandaan van jullie allen.

14. Omdat indien ik iets over hem voor jullie gepraald* heb, ben ik te schande geworden*, maar zoals wij alles in waarachtigheid bepraat hebben met jullie, zo is ook de bepraling van ons bij Titus (als)waarachtigheid geschied.

*Gr.kauchomai=Hebr.HáLLàL

15. En zijn moederschotigheden* geschieden te over tot jullie, van hem die indachtig is jullie gehoorzaamheid in alles, hoe

*Gr.splangchna=Hebr.RàChæMàJieM

jullie met ontzag en rilling
hem ontvingen.

16. Ik verheug mij, dat ik in alles
gerust ben over jullie.

48

8. 1. En wij maken volkènd aan jullie,
zuster/broederverwanten, de goede-gunst
van God die gegeven is in de
geroepenschappen van Macedonië,
2. dat in het vele gewicht van beënging
het te over zijn van hun blijdschap
en de naar diepten (reikende)armoede
van hen te over was tot de rijkdom
van hun eerlijkheid,
3. dat zij naar kracht, ik getuig't, en
voorbij vermogen, zichzelf oppakkend
(waren),
4. met veel toeroeping onze nood
voorlegend aan goede-gunst en
bondgenootschap van de bediening*
die naar de geheiligden* toe (is),
5. en niet zoals wij hoopten,
maar zichzelf hebben zij gegeven
eerst aan de machtiger en aan ons
door de wil van God,
6. tot het Titus toeroepen door ons,
opdat zoals hij tevoren daarin
vooraangegaan was, hij ook al-af-zou
maken bij jullie ook deze goede-gunst.
7. Maar zoals jullie in alles te over hebben,
in getrouwheid en inbreng en
volkènnis en alle vlijt en in de minne
uit jullie zelf voor ons, opdat ook
in deze goede-gunst jullie te over hebben.
8. Niet naar inzetting zeg ik (dit),
maar vanwege de vlijt van anderen
en de geschiedechtheid van jullie minne
gewicht gevend.
9. Jullie volkènnen immers de goede-gunst
van de onze machtiger Jezus [Christus],
omdat hij vanwege jullie arm is geworden,
rijk geschiedend, opdat jullie door zijn
armoede rijk zouden worden.
10. En een bekentenis in deze geef ik:
dit immers draagt bij voor jullie,
die niet afgezonderd in het maken, maar
ook in het willen van te voren vooraan
bent gegaan sinds voorbije (jaar).
11. Nu echter maakt ook het maken al-af,

κ-9

*Gr. diakonia

*Gr. hagios=Hebr. QâDôWSh

opdat naar gelang de moed
van het willen, (er) zo ook (is)
het al-af-maken vandaan-van het hebben.

12. Indien immers de moed voorligt,
(is iemand) wel-ontvangen naar wat
hij maar heeft, niet naar wat hij
niet heeft.

13. Niet immers opdat voor anderen
(er) opduwing(is), voor jullie beënging,
14. maar uit wat net zo is in het tijdvak

van nu het te-over van jullie (er is)
tot de achterop geraaktheid van deze,
opdat het te over van deze geschiede
tot de achterop geraaktheid van jullie,
opdat het nezo geschiedde, zoals
geschreven is:

**15. hij die veel (heeft) heeft niet teveel,
en hij die weinig (heeft) heeft niet te min⁴⁰.**

16. En gratie aan God die geeft dezelfde
vlijt omtrent jullie in het hart van Titus,
17. dat hij de toeroeping ontving en zeer vlijtig
voorhanden zijnde zichzelf oppakkend
wegkwam tot jullie.

18. En wij stuurden met hem de broederverwant
die lofprijzing heeft in de goednieuwsboodschap
door al de geroepenschappen heen,

19. en dit niet afgezonderd, maar ook een met
handstrekking door de geroepenschappen
aangestelde mede-uitstatige van ons
in deze goede-gunst die bediend wordt
door ons tot de dunkzwaarte van zijn
machtiger en de bemoediging van ons,
20. weghalend dit, dat niet iemand
ons blameert in deze uitbundigheid
door ons bediend.

**21. Want wij hebben besef van de
prachtige (dingen) niet afgezonderd
voor de vertegenwending van de
machtiger maar ook voor de vertegen-
wending van de mensen⁴¹.**

⁴⁰ De bewoordingen en de strekking komen overeen met die van Ex.16:18 in de Griekse vertaling van de LXX, maar een citaat is het niet. De letterlijke vertaling van Ex.16:18 uit het hebreuws (zie BAND I) luidt: “*en-voorts-meten-zij met een NgoMèR en-niet heeft-men-overschot van-het vele en wien-weinig-heeft komt-niet tekort. . .*”.

⁴¹ Hier verwijst Paulus naar Spreuk.3:4 naar de Griekse tekst van de LXX. Daar staat het werkwoord in de gebiedende wijs. Ook in de Hebreeuwse tekst staat het werkwoord in de gebiedende wijs enkelvoud, terwijl bij Paulus het werkwoord in de eerste persoon meervoud staat. De letterlijke vertaling van de Hebreeuwse tekst van Spr.3:4 luidt (zie BAND III.2): “*en-vind-gratie en-wees-onderwezen-in-goed in-de-wel-ogen-van gods en-roodling*”.

22. Mee stuurden wij met hen onze broederverwant, die wij van gewicht achtten in vele (dingen) dikwijls vlijtig geschiedend, en nu veel vlijtiger door de vele veiligheid* die (is) bij jullie.

*Gr. pepoithèsis=Hebr. BiTháChóWN

23. Hetzij vanwege Titus, mijn bondgenoot en bij jullie een medewerker, hetzij onze broederverwanten, afgezonden van de geroepenschappen, dinkzwaarte van Christus,

24. de betoning nu van jullie minne en van jullie bepraling over ons bij hen betonend voor de vertegenwending van de geroepenschappen.

49

9.1. Want omtrent de bediening nu die (is) aan de geheiligden, geschiedt het (als) een te over om jullie te schrijven.

2. Ik volkèn immers jullie grootmoedigheid, die ik over jullie bepraal voor de Macedoniërs dat Achaia toebereid is sinds voorbije (jaar), en de ijver van jullie heeft doen opstaan meerderen.

3. Ik heb gestuurd de broederverwanten, opdat niet onze bepraling (nl) die over jullie loos worde voor dit deel, opdat zoals ik zei jullie (als) toebereiden zouden geschieden.

4. Opdat niet, indien met mij komen Macedoniërs en jullie vinden ontoebereid, wij te schande werden, opdat wij niet moeten zeggen jullie, in dit bestaan.

5. Als dwingend heb ik aangevoerd de broederverwanten toe te roepen, dat zij tevoren zouden toekomen tot jullie en tevoren geschikt zouden maken jullie tevoren beloofde inzegening (sgave), dat deze (als) gereed geschiedt zo als een inzegening (sgave) en niet als meerhebberigheid.

6. Maar dit: wie te kiem legt in mededogen, hij zal ook in mededogen maaien en wie te kiem legt bij inzegening, zal ook bij inzegening maaien.

7. Ieder zoals hij tevoren 't aanpakt in zijn hart, niet uit pijn niet uit dwang: want een blijmoedige **gever** wordt bemind door

God⁴².

8. En God heft de kracht alle goede-gunst* te over te doen zijn tot jullie, opdat jullie in alles altijd alle genoegzaamheid hebbend te over geschieden tot alle goed werk,

*Gr. charis=Hebr. ChèSèD

9. zoals geschreven is:

Hij strooide uit, hij gaf aan de behoeftigen, de gerechtigheid van hem blijft in de wereldtijd.⁴³

10. Hij die ondersteunt met kiemsel de te kiemlegger en met brood tot eten⁴⁴

zal ondersteunen en voller maken het kiemsel van jullie en doen toenemen **de geschiedgevolgen* van jullie gerechtigheid**⁴⁵.

*Gr. gen(n)èma=Hebr. TeBuWAáh

11. In alles rijk geworden tot alle eerlijkheid, die door ons bewerkt dankzegening* aan God.

*Gr. eucharistia

12. Omdat de bediening* van deze dienst* geschiedt niet afgezonderd als het weer volledig maken van de achterop-geraaktheden van de geheiligden, maar als het te over doen zijn (daarvan) door de vele dankzegeningen aan God,

*Gr. diakonia

*Gr. leitourgia

⁴² In de Griekse tekst is de 'gever' het object van het beminnen. Paulus verwijst hier naar een in het Spreukenboek na Spr.22:8 *toegevoegde* tekst, die in de Hebreeuwse tekst van Spreuken niet voorkomt. Is dit al opvallend, er komt nog bij dat Paulus ook nog afwijkt van deze versie. Letterlijk vertaald staat in Spr.22: 8a in de eerste vershelft dit: "*een blijmoedig man en een gever zegent in God.*" In de tweede vershelft dit: "*en vlaagachtigheid van werken maakt hij al-af*". Ook na vs 9 voegt de LXX een vs 9a toe: "*overwinning en waardering verwerft de gever van gaven; de lichaamziel echter van de verwervers neemt hij weg.*" Blijkbaar hebben deze in de Hebreeuwse tekst ontbrekende zinnen een zekere bekendheid verkregen.

⁴³ Paulus citeert hier Ps.112,9, letterlijk volgens de Griekse tekst in de LXX (Ps.111:9). De letterlijke vertaling van de Hebreeuwse tekst (zie BAND III.2) luidt: "*hij gooit uiteen* (De LXX vertaalt dit Hebr. woord met het Griekse skorpizoo, dat 'strooien' betekent; het komt in de LXX zelden voor, maar wel vaak het Griekse werkwoord 'diaskorpizoo', dat in de LXX meestal met het Hebreeuwse werkwoord PhuWTs vertaald wordt, dat (ver-)strooien' betekent; hier kiezen we voor de Griekse concordantie en vertalen dus 'strooien'.) *en- geeft aan-de-behoeftigen; de gerechtigheid-zijner staande-blijvend voor-de-duur.*"

⁴⁴ Deze woorden zijn ontleend aan Jes.55:10. In de LXX staat als werkwoord "*hij geeft*" i.p.v. "*hij ondersteunt*" en dat is conform de Hebreeuwse tekst. Het Griekse werkwoord 'chorègeo' wordt dikwijls met 'verschaffen' vertaald, maar dat laat de eigenlijke betekenis niet goed horen. Die betekenis is te vergelijken met wat wij in het Nederlands kunnen doen met 'zorgen voor': dat kan óók betekenen 'verschaffen', maar we blijven het eigenlijke 'zorgen' horen. En dat is wat ook het Griekse werkwoord laat horen. Het is samengesteld uit twee woorden 'choros' (= ons woord 'koor') en 'hègeomai' (= 'aanvoeren', in alle betekenissen die ook bij dit Nederlandse woord behoren), maar kreeg in deze samenstelling een eigen betekenis. Om het te onderscheiden van andere Griekse woorden met een vergelijkbare betekenis, kozen we hier voor '(onder-)steunen'.

⁴⁵ Deze woorden zijn ontleend aan Hos.10:12 en wel in de Griekse versie van de LXX, die hier afwijkt van de Hebreeuwse tekst. De laatste zinsnede in de Griekse tekst luidt: ". . . zoekt de machtiger tot dat komen de geschiedgevolgen van jullie gerechtigheid". De letterlijke vertaling (zie BAND II) van de hebreeuwse tekst luidt: "*tij om-na-te-vragen enwel~die-JHWH-van-Israël, tot~hij-aan't-komen-is en-benat-met recht voor-jullie*". Hier blijkt, zoals veel vaker in het NT, hoe vertrouwd men is geweest met de Griekse vertaling van de LXX.

13. door het gewicht van deze bediening gewicht gevend aan God bij de onderzetting van jullie gelijkgevend spreken aan de goednieuwsboodschap van Christus en de eerlijkheid van het bondgenootschap naar hen en naar allen, 14. en met hun noodbede over jullie verlangend naar jullie door de overtreffende goede gunst van God bij jullie.

15. Gratie voor God om het niet uiteen te zetten geschenk van hem.

50

10.1. Maar ik zelf Paulus roep toe jullie door de gebogenheid* en de betamelijkheid van Christus, (ik) die naar vertegenwending wel nederig* (ben), maar afwezig geschiedend gerust ben naar jullie; 2. En ik leg de nood voor om niet aanwezig geschiedend gerust te (kunnen) zijn op de veiligheid, waarmee ik gerekend wordt het aan te durven bij sommigen, die erop rekenen alsof wij volgens het vlees rondschrjden. 3. In het vlees immers rondschrjddend voeren wij niet volgens het vlees de legerdienst. 4. Want de wapenen van onze legerdienst (zijn) niet vleselijk maar krachtig door God tot het neerpakken van bastions, berekeningen neerpakkend 5. en alle hoogte die zich hoog gedraagt tegen God, en gevangen wegvoerend al-af beseffing tot gehoorzaamheid aan Christus, 6. en in gereedheid hebbend om terecht te brengen al-af ongehoorzaamheid, wanneer volledig gemaakt wordt jullie goorzaamheid. 7. De (dingen) naar (hun) vertegenwending bekijken jullie? Indien iemand zich veilig voelt van Christus te geschieden, moet hij hiermee rekenen bij zichzelf, dat zoals hij van Christus (is), zo ook wij. 8. En indien ik immers iets te over zou pralen omtrent onze bevoegdheid,

κ-10

*Gr.praus=Hebr, NgáNieJ

die de machtiger ons gegeven heeft tot huisstichting, en niet tot neerpakking van jullie, zal ik niet te schande zijn,

9. opdat ik niet zou dunken als iemand die jullie ontzag wil inboezemen door zendbrieven.

10. Omdat de toezendbrieven wel, beweren zij, zwaar en vermogend (zijn), maar de presentstelling* van het ziele-lichaam* onvast en de woordinbreng** minachtelijk⁴⁶.

*Gr. parousia

*Gr. sooma; **Gr. logos=Hebr. DáBáR

11. Hiermee moet rekening houden zo iemand, dat (als) zodanigen wij geschieden door de woordinbreng doormiddel van de toezendbrief, vandaan (van jullie) geschiedend, zodanigen ook (ons) present stellend door het werk.

12. Niet immers durven wij toe te oordelen of samen te oordelen onszelf met sommigen van wie zichzelf tot medestander zijn; maar zij, met zichzelf zichzelf metend* en zichzelf samen oordelend aan zichzelf, zijn geen onderwezenen*.

*Gr. metroöo=Hebr. MáDàD

*Gr. sunièmi = Hebr. SháKàL

13. Maar wij pralen niet tot het mateloze, maar om volgens de maat van de lat*, welke maat God ons toedeelde, te genaken ook tot jullie.

*Gr. kanon⁴⁷

14. Niet immers als genakenden tot jullie strekken wij uit onszelf,, want ook tot jullie kwamen wij aan in de goednieuwsboodschap van de Christus,

15. niet tot het mateloze pralend in anderer arbeidsdaden, maar hoop hebbend, als toegenomen is jullie vertrouwen bij jullie groot gemaakt te worden volgens de (maat)lat* van ons in een te over,

*Gr. kanon

16. om wat aan de overzijde van jullie (is) goednieuws te boodschappen, niet om met een andere (maat-)lat

⁴⁶ Vergelijk het Nederlandse verachtelijk.

⁴⁷ Dit Griekse woord is gebruikelijk geworden om de vaststelling aan te duiden van de erkende bijbelboeken, zowel van het OT als van het NT. Ook de Rabbijnen zijn dit woord gaan gebruiken en konden dat Griekse woord afleiden van een Hebr. werkwoord dat vast-stellen betekent.

op het gereed gekomene te pralen.

17. Maar wie praat, moet in de machtiger* pralen⁴⁸.

*Gr. kurios

18. Niet immers diegene die van zichzelf medestander is, geschiedt (als) iemand van gewicht, maar van wie God medestander is.

51

11.1. Was het maar zo dat⁴⁹ jullie uithouden van mij een weinig onachtzaamheid, maar ook mij uithoudt.

κ-11

2. Ik ijver* immers voor jullie met de ijver van God. Ik voegde immers om jullie aan een-één-enkele* man (als) een geheiligde maagd* staande te blijven* voor de Christus.

*Gr. zèloöo = Hebr. QáNéA

*Gr. eis(eni) = Hebr. AèChàD

*Gr. parthenos = Hebr. BeTuWLáH

*Gr. parhistèmi = Hebr. NgáMàD

3. Maar ik heb er ontzag voor dat niet ongeveer zoals de slang⁵⁰ misleidde⁵¹ Eva door zijn slimmigheid* bedorven worden jullie beseffingen vandaan van de eerlijkheid die (is) tot Christus.

Gr. panourgia=Hebr. NgáRóWM

4. Indien hij die komt een andere Christus verkondigt, die wij niet verkondigd hebben, of een andere beluchter aanneemt, die jullie niet aangenomen hebben, of een andere goednieuwsboodschap die jullie niet ontavnegn hebben, houden jullie het parchtig uit.

5. Ik reken er wel mee geenszins laat achter gebleven te zijn op de bovenmate afgezondenen.

6. Maar (wij) indien ook eigenzinnig met de wordinbreng, maar niet in volkennis,

⁴⁸ Hier citeert Paulus Jeremia 9:22,23 (vs 24 in SV), maar hij volgt noch de Griekse noch de Hebreeuwse tekst letterlijk. De (letterlijke – zie BAND II) vertaling van de Hebreeuwse tekst luidt: “Zo zegt die-JHWH-van-Israël: niet~ aan’t-zich-bepalen-is de wijze in-de-wijsheid-zijner, en-niet~aan’t-zich-bepalen-is de-heerbaas inde-baaskracht-zijner; niet~ is-zich-aan’t-bepalen de-rijke in-de-rijkdom-zijner. J hierin is-zich-aan’t-bepalen de-zich-bepalend: onderwezen-zijnde en-volkennende enwel-mij ja ik die-JHWH-van-Israël, makend goede-gunst, stelregel en-gerechtigheid in-het-land; ja daarin heb-ik-welgevallen konde-van~die-JHWH-van-Israël.” De LXX volgt de Hebreeuwse tekst op de voet, maar gebruikt aan het slot het woord ‘thelèma’= wil van God, i.p.v. het werkwoord ‘welgevallen hebben aan’.

⁴⁹ Hier staat in het Grieks ‘ophelon’; het is het participium van de aoristus (de Griekse zogenaamde vertelvervoeging) van een werkwoord, dat ‘verplicht zijn’ betekent. Het heeft in de Grieks de functie van een uitroep gekregen en zo komt voor in de LXX en ook enkele keren in het NT. Het is niet gelukt de notie ‘plicht’ in het Nederlands vast te houden.

⁵⁰ Dit is in Genesis 3 in de LXX de vertaling van het Hebreeuwse woord NáChàSh, dat het beste met ‘waargedrocht’ kan worden vertaald.

⁵¹ Hier citeert Paulus Gen.3:13, waar Eva God antwoordt met de zin (volgens de letterlijke vertaling van de Hebreeuwse tekst – zie BAND I): “het waargedrocht brengt-in-de-waan- mij”. De LXX vertaalt deze woorden aldus: “de slang heeft verleid (apataoo i.p.v. exapataoo bij Paulus) mij”.

maar bij alles tevoorschijn komend in allen bij jullie.

7. Of heb ik verwaarding gemaakt, mijzelf vernederend opdat jullie omhoog gebracht worden, omdat (als)geschenk van God ik de goednieuwsboodschap goednieuwsgeboodschap heb?

8. Op andere geroepenschappen heb ik beslag gelegd, nemend bezoldiging voor de bediening* van jullie,

*Gr. diakonia

9. en aanwezig zijnde bij jullie en achteropgeraakt heb ik niemand lam gelegd. Want mijn achterop geraakt zijn hebben aangevuld de broederverwanten, gekomen vandaan van Macedonië; en in alles onzwaarlastig voor jullie heb ik mijzelf behoed en zal ik (mijzelf) behoeden.

10. De waarachtigheid van Christus geschiedt in mij, dat dit gepraal niet binnenmuurs zal worden gehouden aangaande mij in de streken van Achaïe, 11. waardoor? Omdat ik jullie bemin? God volkènt't.

12. En wat ik maak, zal ik ook maken, opdat ik uitstoot de aandrang van wie aandrang willen, opdat zij waarmee gepraald wordt, bevonden worden zoals ook wij.

13. Want zodanigen (zijn) leugenafgezonden, werkers bedrieglijk*, van houding veranderend tot afgezonden van Christus.

*Gr. dolios = Hebr. RáMáH

14. En geen wonder, zelf immers verandert de lasteraar* van houding tot boodschapper van licht.

15. Niet groot(is't) indien ook zijn bedienaren* van houding veranderen als bedienaren van gerechtigheid; van wie de al-afheid zal geschieden naar hun werken.

*Gr. diakonos

52

16. Wederom zeg ik jullie, dat het niemand moet dunken dat ik onachtzaam geschiedt; maar indien niet, geef mij ook als een onachtzame dunkzwaarte, opdat ook ik

met iets zal pralen.

17. Wat ik praat, praat ik niet naar de machtiger, maar als uit onachtzaamheid, in dit bestaan van bepraling.

18. Aangezien velen pralen naar het vlees, zal ook ik pralen,

19. Lustig immers houden jullie 't uit met de onachtzamen als achtzaam geschiedenden.

20. Jullie houden 't immers uit, indien iemand jullie heerdienstbaar* maakt, indien iemand jullie opeet, indien iemand neemt, indien iemand zich hoog opstelt, indien iemand jullie op de vertegenwoordiging toetakelt,

21. Naar onwaarde zeg ik (dit) als omdat wij onvast zijn; maar waarin iemand durft, in onwaarde zeg (dit), ik durf ook.

22. (Als) Hebreërs geschieden zij? Ik ook. (Als) Israëlieten geschieden zij? Ik ook. (Als) Kiemsel van Abraham geschieden zij? Ik ook.

23. (Als) Heerdienaren van Christus geschieden zij? Verachtbaar praat ik; boven (hen) uit ik: in arbeidsdaden te over, in waarhoudingen te over, in slagen overtreffend, in sterften dikwijls.

24. Door Judeeërs heb ik vijf keer veertig min één (slagen) aangenomen, drie keer kreeg ik met de stamstaf*,

*Gr. rabdos = Hebr. ShèBèTh

eenmalig werd ik gestenigd, drie keer had ik schipbreuk, een nacht-en-dag in de afgezondenheid door gemaakt; 25. op neemwegreizen* dikwijls, in gevaren van rivieren*, in gevaren van rovers, in gevaren vanwege geslachtsgeschiedenis*, in gevaren van de naties*, in gevaren in een stad, in gevaren in een inbrengleegte*, in gevaren op zee, in gevaren bij leugenverwanten,

*Gr. hodosporos

*Gr. genès

*Gr. erèmos = Hebr. MiD'BàR

27. in arbeid en vermoeidheid, in waakslapen dikwijls, in honger en dorst, in vasten dikwijls, in koude

en naaktheid.

28. Zonder de (dingen) van buiten, de bestaansdruk voor mij per dag, de bezorgdheid voor alle geroepenschappen.

29. Wie is onvast, en ik zou niet onvast zijn? Wie wordt tot struikelen gebracht, en ik zou niet in vuur en vlam gezet worden?

Indien het noodakelijk is te pralen, zal ik de (dingen) van mijn onvastheid bepalen.

31. De God en omvamede van de machtiger Jezus, hij die geschiedt (als) ingezegende* in de werelddijden, volkèn, dat ik niet lieg.

*Gr. eulogètos = Hebr. BáRuWKh

32. De natie-vooraangaande van de koning in Damscus, Aretas, bewaakte de stad van de Damasceners om mij te vatten;

33. en door een deurtje in een mand werd ik neergezakt door de muur* en ik ontvluchtte aan zijn handen.

*Gr. teichos = Hebr. ChóWMÁH

12.1. Is pralen noodzakelijk, niets draagt het bij, maar ik zal komen bij gezichten en onthullingen van de machtiger.

2. Ik volkèn een menselijke in Christus voor veertien jaren - hetzij in het zielelichaam* volkèn ik niet; hetzij buiten het zielelichaam volkèn ik niet, God volkèn't) - , geroept als zodanig tot de derde hemel.

*Gr. sooma (= opstandingslichaam)

3. En ik volkèn de zodanige menselijke - hetzij in een zielelichaam hetzij zonder het zielelichaam [ik volkèn't niet] God volkèn't, -

4. dat hij geroept werd naar het paradijs en hoorde onverwoorde woordinbrengen*, waarover een menselijke niet bevoegd is te praten.

*Gr. rëma = (ook) Hebr. DáBháR

5. Over zo iemand zal ik pralen, maar over mijzelf zal ik niet pralen, tenzij in de onvastheden.

6. Want indien ik zou willen pralen, zal ik niet geschieden onachtzaam, want ik zal waarachtigheid zeggen. Maar ik houd mij terug*, opdat niet

*Gr. pheidomai = (hier) Hebr. CháSsàK

iemand mij toerekenen zal
boven wat hij afkijkt van mij
of hoort uit mij.

7.ook door het (alles)overtreffende
van de onthullingen.

Daarom opdat ik mijzelf niet
te hoog heen dragen zou, werd
gegeven aan mij een doorn
voor het vlees, een werkbode*
van de lasteraar*, opdat hij mij
klappen geeft, opdat ik mijzelf
niet te hoog heen zou dragen,

8.over dit heb ik drie keer
de machtiger toegeroepen,
opdat hij ('t) afzond vandaan
van mij.

9.En hij heeft gezegd tot mij:
genoeg is voor jou mijn goede gunst*.
De kracht immers wordt in
onvastheid al-af*.

*Gr.charis = Hebr. ChèSèD

*Gr.teleioo = Hebr. KàLàH

Meer lust hebbend zal ik pralen
In de onvastheden, opdat zou
tentwonen bij mij de kracht van
Christus.

10.Daarom heb ik een welgevallen*
in onvastheden, in brutaliteiten,
in gedwongenheden, in vervolginngen
en benauwdheden, om Christus;
wanneer ik onvast ben, dan geschied
ik krachtig.

*Gr.eudokeoo = Hebr. CháPhàTs

11.Ik ben geschied onachtzaam;
jullie hebben mij gedwongen.
Want er is plicht dat ik door jullie
mede tot stand gebracht wordt.
In niets echter ben ik laat achter
gebleven bij de bovenmate
afgezondenen⁵², ook al geschied ik
(las)niets.

12.En de kentekenen* van de afgezondene
werden bewerkt bij jullie in al het
erbij blijven, en in kentekenen en in
godsblijken* en in krachten.

*Gr.sèmeion = Hebr. AóWT

*Gr.teras = hebr. MóWPhàTh

13.Wat immers geschiedt er waardoor
jullie de mindere zijn van de overige
geroepenschappen, tenzij dat ik zelf
niet tot ongenoegen van jullie
geschiedde? Gunt mij deze onrechtmatigheid.

⁵² Zie II Cor.11:5

14. Zie deze derde keer heb ik gereedheid om te komen tot jullie, en niet zal ik tot ongenoegen geschieden. Niet zoek ik immers de (dingen) van jullie, maar jullie. Niet immers zijn verplicht de borelingen de ouders te bevoorraden, maar de ouders de borelingen.

15. En ik zal met veel lust spenderen en gependeed worden om de lichaamzielen van jullie; als ik te over jullie bemin, word ik minder bemind?

16. Maar het moet geschieden, ik heb jullie niet zwaar belast, maar slimmig voorhanden nam ik met bedrog jullie aan.

*Gr. panourgos = Hebr. NgàRóWM

17. Niet ben ik toch door hem, die ik afgezonden heb tot jullie, meerhebberig geweest van jullie?

18. Toeriep ik Titus en mede zond ik af de broederverwant; niet toch is meerhebberig geweest van jullie Titus? Niet in dezelfde beluchting schreden wij rond? Niet met dezelfde voetstappen?

19. Oudtijds dunken jullie, dat wij het voor jullie sprekend opnemen, ten overstaan van God in Christus praten wij;

53

en al-af deze (dingen), beminden, om de huisstichting van jullie.

20. Want wij hebben er ontzag voor, dat ik niet, wanneer gekomen, jullie zoals ik wil vind, en ook ik moet vinden jullie zoals ik niet wil.

Is er soms geen twist, ijver, gemoedstoornigheden, twistzuchten, omlaagpraterijen, fluisterijen, opblazerijen, aanstellerijen.

21. Opdat niet wederom, wanneer ik gekomen ben, mij God vernedert, mij bij jullie, en ik moet betreuren* velen van de tevoren verwaard hebbenden en niet tot van besef veranderden bij de onreinheid en de hoererij en de losbandigheid, waarmee zij praktiseerden.

*Gr. pentheoo = Hebr. AáBhàL

13.1. Deze derde (keer) kom ik

toe naar jullie:

**op de mond van twee getuigen
en drie zal staande blijven
alle woordinbreng*⁵³.**

2. Tevoren heb ik gezegd en
tevorens zeg ik, als ik aanwezig ben
voor de tweede (keer) en afwezig
nu, aan de tevoren verwaardigd
hebbenden en alle overigen,
dat indien ik kom wederom,
geen mededogen zal hebben,

3. daar jullie gewichtigheid zoeken
van Christus die praat in mij,
die jullie onvast maakt, maar
krachtig is in jullie.

4. En immers hij werd gekruispaald
uit onvastheden, maar hij leeft
uit de kracht van God, en immers
wij zijn onvast in hem, maar wij
leven uit de kracht van god
bij jullie.

5. Beproeft jullie zelf, indien jullie
geschieden in het vertrouwen,
geeft gewicht jullie zelf.

Of volkènnen jullie niet jullie zelf,
Dat Jezus Christus (is) in jullie?
Jullie zijn toch niet iets
ongewichtigs.

6. Maar ik hoop, dat jullie zullen
volkènnen dat wij niet (als)
ongewichtigen geschieden.

7. En ik bid tot God jullie niet
kwaaddoend te maken, niet
opdat wij voor jullie (als)
gewichtigen te voorschijn komen,
maar opdat jullie het prachtige
maken, en wij als ongewichtigen
geschiedden.

8. Niet immers hebben wij de kracht
tot iets tegen de waarachtigheid,
maar om de waarachtigheid.

9. Wij verheugen ons immers,
wanneer wij onvast zijn en jullie
krachtig geschieden. Dit ook

⁵³ Hier citeert Paulus Deut 19:15, letterlijk volgens de Griekse vertaling van de LXX. Het is opvallend dat in deze vertaling en dus ook bij Paulus het Hebreeuwse woord *QuWM*, dat opstaan betekent, hier door het Griekse 'histèmi' wordt vertaald, terwijl daarvoor meestal door het Griekse 'anhistèmi' wordt gekozen. De hebreeuwse tekst luidt dus (letterlijk): ". . . *alaf-inbreng aan 't-opstaan-is*".

bid ik, jullie weer geschikt making.
10. Daarom afwezig zijnde schrijf ik deze (dingen), opdat ik niet, aanwezig zijnde, afsnijding zou gebruiken volgens de bevoegdheid, die de machtiger gegeven heeft aan mij tot huisstichting en niet tot wegpakking.

11. Overigens, broeder/zusterverwanten, verheugt jullie, maakt jezelf geschikt, roept toe, acht hetzelfde, sticht vrede, en de God van de minne en de vrede zal geschieden samen met jullie.

12. Groet elkaar in geheiligde vriendschap. Jullie groeten alle geheiligden.

13. De goede gunst van de machtiger Jezus Christus en de minne van God en het bondgenootschap van de geheiligde Beluchter/-ting (is) samen met jullie allen.